

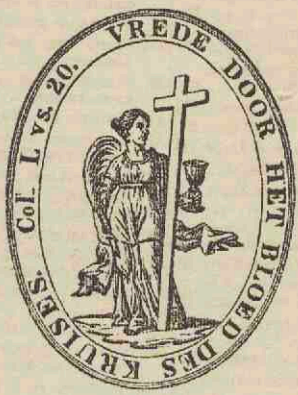
Bethanië.

<https://hdl.handle.net/1874/354285>

gec

(10)

BETHANIË.

TE ROTTERDAM, BIJ

M. WIJT & ZONEN,

Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

1861.

N°. 92.

THE HISTORY OF THE

REIGN OF

The first part of the reign of King Henry the First was distinguished by the peace and tranquillity which reigned in the kingdom. The king was a man of a mild and merciful temper, and his government was conducted with wisdom and justice. He was a great patron of the arts and sciences, and his reign was a golden age for the English people. The king's subjects were happy and contented, and the kingdom flourished in every way. The king's reign was a model of good government, and his subjects were justly proud of their monarch.

VOORBERIGT.

Gecommitteerden van het Nederlandsche Zendinggenootschap tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes ter bevordering van Evangelische kennis en godzaligheid, ook bij mingeoefenden; namelijk: — H. E. VINKE, Th. Dr. en Hoogleeraar, N. BEETS, Th. Dr. en Predikant te Utrecht, J. MOLL, Jacobz., Predikant te 's Gravenhage, J. F. BLAAUW, Predikant te Amsterdam, R. ADRIANI, J. J. VAN OOSTERZEE, Th. Dr. en C. W. VAN DER POT, Predikanten te Rotterdam, overeenkomstig

*hun ambt en hunne bediening, dat oogmerk
gaarne willende bevorderen, en in uitzigt op
des Heeren medewerkenden zegen, bieden het
nevensgaande Stukje hunnen landgenooten aan;
erkennende intusschen geene uitgave voor echt,
dan welke door een hunner of door de drukkers
dezes onderteekend is.*

M. W. J. Stonen

BETHANIË.

Vriendschap — reeds het woord klinkt welluidend en schoon: wie begeert en waardeert niet de zaak? Voorzeker, onder de meest uitnemende zegeningen, waarmede eene goede Voorzienigheid ons levenspad hier beneden bekroont, behoort mede het bezit van deelnemende vrienden, die juichen in onze vreugd, die treuren bij onzen rouw, die waken voor ons belang, die bidden voor het heil onzer zielen. Het verwondert ons niet, dat zelfs dichters en redenaars der heidensche oudheid om strijd de waardij dier hemelgave verhieven, en het licht der zon niet bekoorlijker, den geur der roos niet verkwikkender, den dauw des velds niet weldadiger vonden,

dan den zegen eener innige vriendschap. Onvoorwaardelijk zeggen wij het SALOMO na: „olie en reukwerk verblijdt het hart, alzoo is de zoetheid van iemands vriend, van wege den raad zijner ziele” (1). Met eerbied spelen wij den naam van een JONATHAN, die zijnen DAVID getrouw bleef, te midden van den nijpendsten nood. Met weemoed beklagen wij den miskenden, die, van aardse vrienden verlaten, zijn eenzaam pad met tranen besproeit. Met reden noemen wij den rijken pas rijk, die onder al zijne schatten het onvervalscht juweel eener echte vriendschap mag tellen. En indien wij u allen, die dit blad in handen zult nemen, op goeden grond mogten toeroepen: „gij kunt een vriend voor u winnen, aan wien het hart volkomen genoeg heeft; die nimmer verlaat, en alles vermag; die u het gemis van iederen anderen zegen vergoedt en het bezit van allen anderen zegen verhoogt,” wie uwer zou niet zonder aarzelen antwoorden: „o, toon ons dien schat, en wijs ons den weg, om hem te vinden!”

(1) Spreuk. XXVII: 9.

Zoudt gij dat waarlijk, mijn lezer, reeds is uw hart aanvankelijk gestemd op den toon, dien wij in dit eenvoudig woord wilden aanslaan. Eene vriendschap, gelijk wij u zoo aanstonds met flauwe kleuren beschreven, zij is onder zwakke, zondige menschen nergens volkomen te vinden. De parel hunner vriendschap is bezoedeld met het slijk dezer wereld; de bloem hunner liefde wordt in stilte door den worm van zonde en zelfzucht doorknaagd. Ach, wat al kwalen der ziel, waarvoor menschelijke toegenegenheid en trouw geen raad of baat weet te vinden! Eene dochter des hemels heeft men de vriendschap genoemd, doch slechts al te vaak is zij de moeder of zuster der zonde. Ook de hand, die vroeger de onze met warmte gedrukt heeft, boort ons later soms een dolk in de ziel, en soms lijden wij niet minder onder onze duscnaamde vrienden, dan onder onze bitterste vijanden. Straks scheidt het leven of de dood ons van hen, die wij vurigst beminden, en hoe menig graf hier beneden, waarbij geen enkele vriend staat te treuren! En toch woont er in ons

gemoed eene behoefte aan liefde, die door elke nieuwe teleurstelling niet uitgedoofd, maar veeleer aangevuurd wordt. Toch zoudt gij, bitter beproefde, uwe moeite minder gevoelen, zoo gij in uwe nabijheid één hart vindt, waaraan gij het moede hoofd onbezorgd ter ruste kondt leggen. Toch zoudt gij, hoogbevoorregte rijke, menig goudstuk gereedelijk afstaan, zoo gij daarvoor eene liefde kondt koopen, die niet het uwe, maar u, om uws zelfs wil en geheel belangeloos zoekt. Nog eens, zoudt gij dat waarlijk, mijn lezer? Komt, schenkt ons dan heden uwe onverdeelde belangstelling, waar wij u JEZUS, als den vriend bij uitnemendheid zoeken te schetsen en aan te prijzen. Het bewijs, dat Hij waarlijk dien eernaam verdient, wij willen het ditmaal slechts op één schouwtooneel zijner aardse geschiedenis zoeken. Wij slaan den blik op het welbekende Bethanië, waarvan de naam zoo vaak in het Evangelie genoemd wordt, o. a. door MATTHEUS, als hij het eenvoudig berigt ons doet hooren:

„En hen verlatende, ging Hij uit de stad naar Bethanië, en vernachtte aldaar” (1).

Dat woord verplaatst ons op eenmaal in de laatste week van des Heeren openlijk leven op aarde, en maakt ons met de stille verblijfplaats bekend, waarin Hij zich elken avond terugtrok, nadat Hij een en andermaal den werkvollen dag in stad en tempel had doorgebracht. „Naar Bethanië” – een gevoel van rust, van welgevallen, van genot vervult onwillekeurig ons hart, zoo dikwijls ons oog zich rigt op dat nederig vlek, onder het lommer der olijven verscholen. Uitwendig schijnt het bijna geheel onbeduidend, vergeleken bij die prachtige hoofdstad, waarvan het slechts een half uur gaans is verwijderd. En toch is het geenszins de minste onder de steden en dorpen van Juda, want het was voor den Heer bijna de éénige gastvrije plek op de voor Hem anders zoo onherbergzame aarde. Bethanië, 't is de vruchtbare plek in de woestijn

(1) Matth. XXI: 17.

zijner aardſche vreemdelingschap; 't is zijne rustige arke op de felbewogen wateren van zijn onrustig openlijk leven; 't is in zeker opzigt zijn aardſche te huis geweest, meer dan Kapernaum, dat anders „ zijne stad” wordt genoemd (1). Inderdaad, al had Bethanië geene andere aanbeveling, dan dat het den Heer vergoedde, wat Hem overal elders ontbrak, reeds dan zou het christelijk oog er gaarne op rusten: een lievelingsplek van den CHRISTUS is tegelijk een aantrekkelijk oord voor den Christen. Maar Bethanië is meer nog dan dat; het vertoont ons JEZUS, te midden zijner vrienden, en is tegelijk schouwtooneel en leerschool der betrekking, die nog heden ten dage tusschen Hem en de zijnen bestaat. Wij zijn voornemens in dit boekje alles te vereenigen, wat wij van Bethanië, uit dit oogpunt beschouwd, met zekerheid weten of met genoegzame waarschijnlijkheid aannemen, en daaruit één groot tafereel te ontwerpen, dat ten onderschrift draagt: JEZUS, de vriend bij uitnemendheid. De vriendschap

(1) Matth. IX: 1.

van JEZUS wilden wij u alzoo als een heilgoed doen kennen, dat boven alles begeerlijk, maar ook voor allen verkrijgbaar is. Gelijk een heldere lichtstraal zich breekt in een zevental kleuren, zoo willen wij de waarde dezer vriendschap in een zevenvoudig opzigt bewonderen. Bethanië zal ons achtereenvolgens doen zien, hoe de Heer zijne vrienden onderkent, opleidt, beproeft, vertroost, verheft, blijft, vereenigt. Alzoo worden wij van zelve gestemd om ten slotte een ernstigen blik naar binnen, in het ronde en in de toekomst te slaan. Och of menig onzer van zich en zijn huis naar waarheid verklaren mogt: „Heere JEZUS! hier is uw Bethanië, hier zijn de LAZARUSSEN, de MARTHA's, de MARIA's, die Gij onuitsprekelijk liefhebt!”

Onze gewijde verbeelding kan zich gemakkelijk in de schoone dagen verplaatsen, waarin Gods menschgeworden Zoon het land goeddoende en genezende doorging. „De vossen hebben hollen, de vogelen des hemels nesten,

maar de Zoon des menschen heeft niets, waarop Hij het hoofd kan nederleggen." Dus heeft Hij eenmaal gesproken op diep weemoedigen toon (1), en zijn moeitevold, zwervend leven bevestigt die uitspraak volkomen. Als Hij zich uit Galilea naar Judea begeeft, dan moge het Samaritaansche Sichar Hem twee dagen herbergzaamheid bieden (2), Jeruzalem heeft wel steenen om zijn hoofd mede te dreigen, maar geen dak, waaronder Hij ten allen tijde rustig kan toeven. Toch kent de Heer in de nabijheid althans ééne uitgelezene plek, waar zijne verschijning niet als een last, maar als een lust wordt beschouwd; een drietal, dat Hem hooger schat dan de duizendtallen daar op gindsche straten en pleinen; een gezin, waar zijn vredegroet met den blijden toon wordt beantwoord: „Gezegend zij Hij, die daar komt in den naam des Heeren." Wat de eerste aanleiding tot de naauwere verbindtenis van den Heer met dit gezin is geworden, de geschiedenis zegt het ons even weinig, als zij de vraag naar de vroegere lotgevallen

(1) Matth. VIII: 20.

(2) Joh. IV: 40.

zijner leden beantwoordt. Men heeft wel eens gegist, dat eene of andere bijzondere weldaad deze harten met de banden der innigste dankbaarheid aan JEZUS verbonden heeft. Maar het Evangelie geeft daarvan geen enkelen zekeren wenk, en doet ons veeleer vermoeden, dat het stil, heilbegeerig verlangen van zusters en broeder naar de zegeningen van het koningrijk Gods hen tot den Heer heeft getrokken. De Heer heeft, verbeelden wij ons, in den welsprekenden blik van MARIA de bede gelezen: „Heer, geef mij dat water, opdat mij niet dorste” (1). Hij heeft in MARTHA, onder al het schuim der aardschgezindheid, het goud ontdekt van een hart, dat smachtte naar de vertroosting van Israëls; en al is ons van LAZARUS geen enkel woord door de Evangelisten bewaard, wie twijfelt of de man, wien JEZUS de vriendenhand drukte, in het spoor der SIMEONS en ZACHARIASSEN trad? Hoe het zij, allen hebben zij Hem reeds korter of langer tijd de hulde eener stille vereering gebracht, en de Heer, die weet wat in den mensch

(1) Joh. IV: 15.

is, heeft hen onderkend als de zijnen, en vriendelijk zich tot hen nedergebogen. En als Hij nu de hoofdstad bezoekt, Hij gaat de paleizen van een KAJAPHAS of ANNAS voorbij; Hij treedt over den dorpel der schroomvallige NICODEMUSSEN niet; Hij wandelt de Waterpoort uit, het Olijvenpad langs, Bethfage door, het verblijf dier godvruchtigen tegen, wier innige vriendschap Hem zoeter verkwikking bereidt, dan de keur van Bethanië's vijgen of dadels. Zoo onderkent de goede Meester de zijnen, en slaat zelfs het flauwste beginsel van behoefte aan of ingenomenheid met Hem, ook in het verborgene gade. De wereld doorziet het van niemand uwer met zekerheid, lezers, of gij één zijner vrienden of één zijner vijanden zijt. Maar de Heer trekt in uw midden een onuitwisbare grenslijn, en zegt van velen: deze behooren in den geest tot het Mij vijandig Jeruzalem, en van anderen: deze zijn naar den inwendigen mensch verwant aan het gezin van Bethanië. Als Hij langs onze straten wandelde om zijne opregte vrienden te zoeken, ik geloof, Hij zou óók menige trot-

sche woning voorbijgaan, gelijk toen geheele wijken der hoofdstad, omdat men Hem vreemd acht of vijand, en zich wenden tot meer dan één eenvoudig of schamel verblijf, waar, verborgen voor het oog der wereld, de harten verlangend Hem tegenkloppen, de lippen dankbaar Hem prijzen. Neen, ú noemt Hij zijne vrienden nog niet, uitwendige belijders zijns naams, die u wel niet openlijk tégen Hem kant, maar volstrekt niets vóór Hem gevoelt, even weinig als Hij zijn vertrouwen reeds schonk aan de jubelende menigte, die met een vrolijk Hosanna zich rondom zijne schreden verdrong. Aan u geeft Hij enkel dien eer-naam, die het gevoelt, dat heel de wereld te arm en te ledig is om uw rusteloos hart te vervullen; die het in waarheid verklaren kunt: „mijne ziele dorst naar den Heer, gelijk een hert naar de stroomen;” die als dit drietal den moed hebt, om als vrienden van JEZUS bekend te willen staan bij de wereld, al vinden de wijzen in eigen schatting u dwaas, en al zouden magtigen of edelen u ook de broederhand weigeren, omdat gij hand en hart aan

JEZUS gewijd hebt. Leeft dat gevoel in uw harte, de Heer vraagt niet of het reeds krachtig, maar allereerst of het opregt is en zuiver; niet of gij Hem reeds vele blijken van liefde gegeven hebt, maar of gij zoudt verlangen Hem meerdere, ja alle te geven; niet, of gij Hem een rein hart ten offer kunt brengen, maar of gij Hem uw onrein gemoed ter reiniging toe wilt vertrouwen. En is dat uwe heerschende stemming — neen, zoo vergeten kan uw naam bij de wereld niet zijn, dat de Heer u zou voorbijzien, als Hij zijne discipelen optelt. Wat Hij eenmaal aan de gemeente van Pergamus schrijven liet: „Ik weet uwe werken, en waar gij woont” (1), Hij herhaalt het aan allen, die Hem in onverderfelijkheid liefhebben. Het Boek des levens is de vriendenrol van den verhoogden Verlosser: zalig gij, zoo úw naam op die vriendenrol geschreven mag staan!

Immers, in Hem, die u kent, vindt gij tevens een vriend, die u wijs en liefderijk

(1) Openb. II: 12.

opleidt. Niet waar, gij verwacht van den echten vriend, dat zijn omgang u niet slechts aangenaam bezig houden, maar nuttig opleiden zal, en noemt dan eerst zijn bezit voor uzelf onschatbare winst, wanneer gij in zijn geest en hart verborgen' schatten ontdekt hebt, waarmede hij de uwen verrijkt? Gaat dan andermaal naar Bethanië henen, en bewondert de waardij der vriendschap van JESUS! De Heer heeft zijn aangezicht gerigt om naar Jeruzalem henen te reizen, en is reeds dicht bij de meest geliefkoosde plek. Wat beteekent dat woelig gedruisch onder dat anders zoo rustige dak? Waarom die oogen zoo vol vreugde, die handen zoo vol dienens, die schotels zoo spoedig met tal van spijzen beladen? Het is feest in het kleine gezin, onverwacht is de Meester gekomen; wat vreugd voor MARTHA om het den geliefden leeraar te toonen, dat het kostbaarste in huis en hof voor Hem niet te kostelijk is! Gij herinnert u dat tooneel vol blijde bedrijvigheid (1), op eenmaal tot ruste gebragt door het ernstig

(1) Luk. X: 38-42 verg. H. IX: 51.

woord van den Heer: „MARTHA, MARTHA, gij bekommert en ontrust u over vele dingen.” Gij ziet daar in den geest MARIA aan JEZUS’ voeten gezeten, als een veelbelovende bloemknop, die het vriendelijk zonnelicht zoekt, terwijl de stralen der waarheid steeds dieper hare ziele doordringen en bij het behartigen van het ééne, dat noodig is, haar de uren als minuten daarheen snellen. Gij bewondert de diepe wijsheid des Heeren, die de eene minzaam bestraft en de andere vriendelijk aanmoedigt, en zoudt, indien het wèl met u is, er alles voor geven willen, om óók van zulke lippen het onschatbaar woord te vernemen: „deze heeft het goede deel uitverkoren, dat van haar niet weggenomen zal worden.” Maar, zegt mij, hebt gij in dit overschoone verhaal, tegelijk het beeld niet herkend van de wijze, waarop de Heer, die gister en heden en eeuwig dezelfde is, nog voortdurend in de hoogere, geestelijke behoeften zijner opregte vrienden voorziet? Opleiding voor den hemel — ach, hoe zelden is zij het doel, hoeveel zeldzamer nog de vrucht der meeste

vriendschapsbetrekkingen! Eigenbelang is de stilzwijgende voorwaarde, waaronder meestal de een aan den ander de hand der broederschap reikt; elkander te vermaken was de eerste eisch van menig gezellig verkeer, waar men louter zingenot zoekt, om enkel verveling te vinden; afleiding — blijkt het niet de groote wensch, waarmede zich velen verëenen, die slechts daarin te zamen stemmen, dat zij volslagen vreemdelingen zijn in elkanders en hun eigen gemoed? Hoe geheel anders daar, waar JEZUS waarlijk de plaats van: „den vriend die als onze ziele is” (1) heeft ingenomen! Bij deze vriendschap is het de eerste, stilzwijgende voorwaarde: het ééne, dat noodig is, altijd en overal op den voorgrond! Aan een iegelijk, die in Hem gelooft, vervult de Heer de schoone belofte: „die Mij liefheeft; zal van mijnen Vader geliefd worden, en wij zullen tot hem komen, en zullen woninge bij hem maken” (2). Door zijn Woord en Geest komt Hij wonen bij elk, die Hem niet vruchteloos aankloppen liet en

(1) Dent. XIII: 6.

(2) Joh. XIV: 23.

overal, waar JESUS woont, daar ontbreekt het nimmer aan spijs voor de ziel, al ontbrak het zelfs aan voedsel des ligchaams. Gelijk de Heer te Bethanië deed, zoo voedt Hij nog zijne vrienden voor de eeuwigheid op en vormt ze, ieder op hunne onderscheiden' wijze en naar hunnen verschillenden toestand. Met de stille MARIAharten gaat hij een geheel anderen weg, dan met de onstuimige MARTHAzielen. U, ligtbewogene, prikkelbare, voortvarende, roept Hij, te midden van het wereldsch gedruisch, gedurig tot luisteren, tot stilstaan, tot peinzen. Wat er zinnelijk en aardschgezind in u is, Hij bestraft het met ernst en getrouwheid, want de hemelsche Vriend heeft u veel te lief om u te vleijen, waar gij veel-
 eer berisping behoeft. Nu door eene krachtige prediking, dan door eene diepe teleurstelling, straks door een ontzettenden schok rukt Hij u uit den maalstroom uwer wereldsgezinde bemoeijingen los en 't mag u daarbij zijn, als hoordet gij Hem zelven met opgeheven vinger een „MARTHA, MARTHA” u toeroepen. U, heilbegeerige, als MARIA, doet Hij telkens

woorden des eeuwigen levens vernemen, en nooit slaat gij met peinzenden geest een Evangelieblad op, of gij vindt nieuwe schatten voor uw diepst en innerlijkst leven. Hoe meer men als MARIA leeft in persoonlijke gemeenschap met CHRISTUS, terwijl anderen sloven en zwoegen, des te beter leert men de hoogte van Gods goedertierenheid meten, en de diepte van het eigen' harte doorgronden. Bij elke vordering op den weg des levens spreekt zijn goede Geest ons dan in stilte woorden van aanmoediging en goedkeuring toe, en elke dag, in zijne nabijheid gesleten, is te gelijk een dag van opleiding voor eene hoogere wereld. Bij het gedurig nederzitten aan zijne voeten wordt van lieverlede de kennis uitgebreider, het geloof eenvoudiger, de blijdschap grooter, de hoop overvloediger. Zoo leert men eindelijk aan zijne hand zelfs de MARTHATAAK van het leven met een MARIASTEMMING verrigten, en vordert men op den eeuwigen weg, zelfs door en onder datgene, wat de wereld belemmering en hinderpaal acht. Wie vriend van JEZUS is, wordt tevens kweekeling der

opperste Wijsheid, en leert van lieverlede verstaan, wat voor wijzen en verstandigen in eigen oog door eigen schuld is verborgen. Mijn lezer, trekt u zulk eene vriendschap niet aan?

„Maar,” zegt gij, „de kweekeling der opperste Wijsheid kan toch ook van tijd tot tijd een kweekeling worden in de school der bangste beproeving!” Gij hebt regt, mijne vrienden, de vriend van den Heer wordt door Hem niet slechts onderkend en opgeleid, maar ook, als het noodig is, niet zelden pijnlijk beproefd. Doch terwijl aardse vrienden onze genegenheid somtijds op proeven brengen, die onze krachten verre te boven gaan, is in dit vriendschapsverbond juist de beproeving des geloofs veel kostelijker, dan die des gouds, dat vergaat (1). Een nieuwe blik op Bethanië! Wat is er veel veranderd, sints dien vrolijken feestdag, dien wij zoo even aanschouwden. De Heer, die MARTHA's schotels terugwees, heeft aan haar en MARIA in plaats daarvan een kelk vol alssem gereikt, en de beddekens, toen

(1) 1 Petr. I: 7.

gespreid rondom den gastvrijen disch, zijn door een ontrustend ziekbed vervangen. De ziekte klimt, de hope daalt. De benaauwdheid is nabij, de helper is verre. De doodsengel treedt binnen, de levensvorst laat zich vruchteloos wachten. De uitgezonden bode keert weder; de meester blijft in Perea vertoeven (1). Dat waren donkere uren voor uw hart, bekommerde zusters; uren, waarin een drievoudige nacht voor u daalde, nacht van twijfel voor uw verstand, nacht van zorg op uw hart, nacht des doods over het dierbaar hoofd van den broeder. Daar ligt reeds de doode in de sombere sterfkamer neer, maar de stem, die in JAÏRUS' woning gehoord werd: „het dochterke is niet dood, maar het slaapt,” klinkt niet bij LAZARUS' sponde. Daar wordt reeds het overschot uitgedragen, maar buiten het vlek komt men geen discipelstoet tegen, met den Meester zelve aan 't hoofd, gereed om, als aan Naïn's poort, een troostend „ween niet” te doen hooren. 't Is avond geweest, en 't is morgen geweest, de eerste, de tweede, de derde dag na LAZA-

(1) Joh. XI: 1-6.

RUS' sterven, en het schijnt als moet men twee verliezen beweenen, het verlies van den gestorven broeder, en het verlies van den nog levenden vriend, die de stem der vriendschap vergat. Had de Meester het slechts niet vernomen, niet geloofd, niet bedacht, dat de nood zoo hoog was gerezen! Maar neen, Hij weet het en spreekt er van tot zijne jongeren; Hij is er onzichtbaar getuige van, hoe aan gene zijde der Jordaan de wateren der smart het zusterlijk hart overstelpen en de stroomen des doods den bezwijkenden LAZARUS medevoeren, en — Hij blijft twee dagen op de plaats, waar Hij is, als gekluisterd door eene onzichtbare magt. — En gaat het nog niet meermalen zoo met opregte vrienden van JEZUS? O, de wereld weet het niet, op wat harde pijnlijke proeven vaak hun geloof wordt gebragt, en hoe menig bange twijfel zich daarbinnen in het hart des Christens verheft, terwijl men zich voor het uitwendige dwingt, regt kalm en rustig te — schijnen. Soms verheffen zich de stormen des tegenspoeds, en het gevaar groeit ieder oogenblik aan; „Heere, bekommert

het U niet, dat wij vergaan," zoo roepen de bevreesde discipelen, maar de meester slaapt in het schip; straks slaan de golven er over, en wij dreigen schipbreuk te lijden aan ons allerheiligst geloof. Daar staat gij, treurende discipelin van den Heer, bij het ziekbed van gade en kroost, met wier aanzijn het uwe als werd zamengeweven door tallooze onzichtbare draden. De menschen geven geen hoop meer, maar nog is uw harte gesterkt, want gij hebt immers JEZUS; JEZUS, die uit zoo menigen bangen nood heeft gered, JEZUS, die wel nergens op aarde te spreken, maar toch ook nergens verre is van het hart, dat Hem zoekt. Uwe gebeden gaan als zoovele boden uit tot den Heer; gij zoudt meenen, dat Hij den nood slechts te kennen heeft om aanstonds hulpe te schenken, ijdele hoop, die u ieder oogenblik wisser, te gelijk met het ebbend leven des veegen Kranken, ontvliedt! Ballasten in de maatschappij ziet gij sparen, maar kroonen aan uwe hoofden ontrukken; daar wordt de laatste levensvonk in den Kranke, de laatste sprank der hoop in uwe ziele ge-

bluscht. . . . „Heer, waart Gij hier geweest,“
zoo krijgt het geschokte gevoel, maar de Heer,
Hij bleef verre, Hij schijnt onbeschrijfelijk
verre! Ginds – maar waartoe andere voor-
beelden, daar wij ze toch niet allen optellen
kunnen, en het een in den grond der zaak
zoo volkomen aan het ander gelijk is? O,
zoo ik hier uw beeld heb geteekend, beproefde
vrienden van JESUS, ziet hier uwe lotgenooten
in het gezin, dat Hij boven anderen liefhad,
en laat u hun aanblik versterken! Nooit ge-
denkt de Heer trouwer aan zijne bekommerde
vrienden, dan waar Hij hen schijnt te ver-
geten. Nooit werkt Hij krachtiger aan de
loutering en volmaking huns geloofs, dan waar
Hij hen roept om te wachten. Nooit zijn
onze tranen en gebeden kostelijker in zijne
heilige oogen, dan waar het al den schijn heeft,
of Hij de eersten niet telt en de laatsten ten
eenenmale versmaadt. Hij beproeft, maar uit
liefde, en de wonden, die Hij slaat, zijn slechts
weldaden van eene andere soort, dan de bal-
semdroppelen, die Hij daarop mildelijk sprenkelt.
Hij beproeft, maar ondersteunt ook onzichtbaar;

zijn Geest spreekt in stilte tot de strijdende MARIA'S van vrede, en bewaart de wankelende MARTHA'S voor moedeloos neder te zinken. Hij beproeft, maar geene ure te lang, en waar de twijfelmoeidige het heimelijk waagt over zijne leiding te twisten, is Hij reeds in stilte op weg om rouw in vreugd te herscheppen!

Ja, Hij, die beproeft, vertroost ook zijne vrienden, gelijk niemand anders kan troosten. Ach, mijne lezers, zoo immer de magteloosheid van aardse vriendschap ons blijkt, het is wel dan, wanneer het rouwgewaad om onze leden geplooid is, en ons werkelijk de langgevreesde slag heeft getroffen. Ik spreek nog niet eenmaal van ontrouwe vrienden, die even spoedig onze zijde verlaten, als wereldvreugd en eer ons ontvlood; gij kent en veracht ze als wij, maar schat zulken te laag, om ze zelfs een oogenblik naast JEZUS te plaatsen. Ik vooronderstel, dat uwe vrienden u bijblijven; dat zij, als het viertal vrienden van JOB, zich opmaken om u te troosten, nadat zij uw jammer vernamen, zonder dat gij hen van

liefdeloosheid beschuldigen kunt; ik neem aan, dat zij, als de Joden naar Bethanië, komen om met de bedroefden te weenen (1). Daar staan dan die moeilijke vertroosters, met woorden op de lippen, die in uwen toestand niet het minste veranderen; met tranen in het oog, die slechts te meer doen gevoelen, hoe onuitsprekelijk veel gij verloren hebt; gereed, zoo gij wilt, om met u te gaan tot het graf, maar volstrekt buiten staat om aan het graf zijne kostbare prooi te ontrukken. En dat is dan álles, wat Vriendschap aan den mensch heeft te geven, die zooveel behoeft, en zoo weinig bij menschen kan vinden? Neen, dan nog eens het oog naar Bethanië, om iets eindeloos hoogers te vinden (2). Vier dagen zijn reeds verlopen, sints LAZARUS in zijne laatste woning is nedergelegd, en toch, welk eene verandering al weder, veroorzaakt door de komst van éénen enkelen vriend. Daar staat een kleine groep rondom het geslotene graf, waarbij twee koningen hunne magt tegenover elkaar zullen meten, de Vorst des levens

(1) Joh. XI: 19.

(2) Joh. XI: 17 en verv.

ter eene, de koning der verschrikking ter anderer zijde. Maar neen, hier zal niet eenmaal gestreden worden; zonder tegenstand legt de laatste vijand den sleutel des grafs aan de voeten van 'zijnen Gebieder ter neder. JEZUS weent, waar Hij de tranen zijner vriendinnen ziet vloeijen, en reeds die tranen storten in de pijnlijke wonde een verzachtende olie, die de volkomen genezing voorafgaat. Bij zijn gebiedend woord: „neemt den steen weg,” is het, of reeds een deel van het pak der smart het bekneld gemoed der zusters ontvalt, en het beneveld oog ziet met klimmende verbazing het licht der heerlijkheid Gods, verzezen over de woning der dooden. „LAZARUS, kom uit,” is het eindelijk, en o wonder, de gestorvene rust binnen weinige oogenblikken, niet meer in het harte der aarde, maar aan het harte der zijnen, en staat daar, niet langer door grafdoeken, maar door zusterlijke armen omkneld. Ik beschrijf die verrassing, die verrukking, die overstelping van dankbaarheid niet. Ik vrage alleen, is het geen welgelijkend beeld van den troost, dien de hemelsche vriend nog

gedurig aan zijne treurende vrienden bereidt? Een ongeloofige van vroeger eeuw heeft verklaard, dat hij zijnen twijfel afzweeren en den CHRISTUS aanbidden zou, zoo hij slechts het elfde hoofdstuk van JOHANNES als waarheid kon aannemen, maar, ik bid u, valt de waarheid niet iederen onbevooroordeelden blik van zelve in 't oog, en herhaalt zich nog niet gedurig in andere vormen, wat hier te Bethanië plaats had? Ik weet het, geen wonder der Almagt geeft ons onze dooden terug, maar ik weet ook dat de Heer, zelfs zonder dat, het gemoed zijner treurende vrienden met een hoogen troost kan vervullen, die alle verstand overtreft. Gelijk daar, komt Hij in den Geest nog telkens tot u, bitter beproefde, en wijst u op de heerlijkste heilbeloften, die in Hem allen Ja zijn en Amen, en herhaalt gedurig de groote vraag, die Hij der droeve MARTHA deed hooren: „Geloofst gij dat?” „De Heer heeft meer dan dit om u te geven” (1), „geloofst gij dat?” „Ik zal u niet begeven, Ik zal u niet verlaten” (2), „geloofst gij dat?” „De

(1) 2 Chron. XXV: 9.

(2) Hebr. XIII: 5.

dag komt, dat gij mij niets meer zult vragen" (1),
 gelooft gij dat? Zoo spreekt Hij door Woord
 en Geest tot al zijne vrienden, die Hij tot
 zijne volgelingen op den lijdensweg maakt.
 En waar gij nu met MARTHA kunt antwoorden:
 "Ja Heer, ik heb geloofd, dat gij de CHRISTUS
 zijt, de Zone Gods," en er bij kunt voegen:
 "de Vriend mijner ziele," daar stort Hij zelf
 een' diepen, heiligen vrede u in, te midden van
 al den strijd dezes levens. Daar verzekert u
 zijn Evangelie, dat Hij, die op aarde weende
 bij LAZARUS' graf, in den hemel leeft als de
 barmhartige Hoogepriester, en medelijden met
 uwe zwakheden toont. Daar beveelt Hij, als
 gij smeekend voor zijn' troon ligt gebogen,
 aan zijne engelen: neemt den steen weg, die
 op dat hart is gewenteld, en ruimer schept
 gij adem, omdat uw hart zijne digte nabijheid
 gevoelt. Daar wijst Hij u vooruit op eene
 ure, dat Hij al de zegelen van uw levensboek
 breken, en al de grafsteenen der dooden af-
 wentelen zal, en waar gij beeft voor uw eigen
 naderend sterfuur, doet Hij u verstaan wat

(1) Joh. XVI: 23.

het zegt: „Ik ben de Opstanding en het Leven, die in Mij geloofd zal niet sterven in eeuwigheid!” O mijn beproefde broeder of zuster, laat het u zijn, alsof gij bij iederen steen des aanstoots op uw pad de blijde boodschap vernaamt: „de Meester is daar, en Hij roept u.” Staat op als MARIA en MARTHA, om aan zijnen voet de ruste te vinden, die gij overal vruchteloos zoekt; reeds hier op aarde zal voor u, als voor haar aanvankelijk, het licht uit de duisternis rijzen. Geloofd alleenlijk, en gij aanschouwt de heerlijkheid Gods ook in datgene, waarin gij tot nog toe niets dan hardheid en willekeur zaagt. O, als gij den Heer slechts tot vriend hebt, gij kunt als het wezen moet, den troost van menschen ontbeeren, gelijk de zusters straks de Joden getroost naar de stad zagen wederkeeren, zonder dat zij er iets het minste aan misten!

Of grieft u welligt de haat en miskening, die gij om JEZUS' wil vroeger of later in de wereld om u heen zult ervaren? Komt en ziet dan in JEZUS nogmaals een vriend, die

zijne vrienden nimmer miskent, maar integendeel vereert en verheft. Eenige weken zijn na LAZARUS' opwekking daarheen gespoed voor het beweldadigd gezin. Weder wordt te Bethanië een maaltijd gevierd, zes dagen voor het Paaschlam geslagt wordt (1). Is het thans in het huis van SIMON, die vroeger melaatsch was geweest, genoeg, het drietal vrienden van JEZUS, wederom met elkander vereenigd, is ook aan dezen disch tegenwoordig. Maar thans zal toch de Meester niet komen, die immers reeds gereed staat het tranenbrood des lijdens te eten, en in den vollen zin des woords eene andere spijsze heeft, die niemand te Bethanië kent? Ja waarlijk, Hij heeft zijnen vrienden de verrassende onderscheiding bereid, dat Hij op den laatsten Sabbath zijns levens in hunne Sabbatsvreugd deelt, en aan den merkwaardigsten feestdisch op aarde, die immer stond aangerigt, zit een opgewekte uit den doode tegenover den Levensvorst aan. Daar treedt MARIA naar binnen om in kostbare Nardustroomen het reukoffer harer erkenenis op de

(1) Joh. XII: 1-8.

voeten des Heeren te plengen, maar van alle zijden verheffen zich stemmen, die de weelde der liefde voor kwistige overdaad schelden. Arme MARIA, die het schoonst bedrijf van uw leven hoort veroordeelen als onverantwoordelijk misdrijf; neen, rijke MARIA, die in JEZUS' lofspraak tiendubbele vergoeding ontvangt voor den hoon, door den laster van JUDAS u aangedaan. Hef het hoofd omhoog, getrouwe vriendin van den Heer, op uwe ontsnoerde vlechten heeft de Meester een eerkroon gedrukt, die de hand van alle JUDASSEN der aarde er nimmer afrukken zal! „Zij heeft een goed werk aan Mij gewrocht,” zoo spreekt Hij, die met onfeilbaren blik wat waarlijk goed is doorschouwt, en terwijl het gansche huis met den geur der zalve vervuld wordt, spelt zijn vriendelijke mond haar een eere, die haar nog bij elke lijdensprediking in het midden der gemeente wordt toegebracht. „Overal, waar het Evangelie verkondigd wordt, zal gesproken worden tot hare gedachtenis.” O, hoe de Heer weet te eeren, die Hem eeren en liefhebben, en hunne vaak miskende zaak weet te hand-

haven voor de oogen der menschen! Nog gebeurt het niet zelden, helaas, dat de gezindheid van anderen jegens ons even dubbelzinnig en hatelijk is, als die, welke JUDAS ten aanzien van MARIA betoonde. Waar wij, als zij, voor onzen Heer willen uitkomen en de offers onzer liefde Hem wijden, klaagt de wereld niet zelden laaghartig onze beginselen en bedoelingen aan, en zoekt ons de kroon der opregtheid voor God en menschen te rooven, of verdenkt onze meest welmeenende daden, waarvan wij vreugd en voldoening gewacht hadden. Daar is op aarde zoo menig een, die met een JUDAS-sluwheid ons, zelfs in het kortzigtig oog onzer medediscipelen, in een licht weet te plaatsen, waarbij het werkelijk schijnt, als hadden wij onregt gedaan of bedacht, terwijl toch onze consciëntie getuigt, dat wij waarlijk het goede gewild hebben. Pijnlijk kunnen zulke ervaringen vallen, allermeeft wanneer zij van zijden ons treffen, van waar wij dit, even weinig als MARIA van de andere discipelen, verwacht zouden hebben. Maar, Gode zij dank, er is een Vriend in den hemel, die ook dat kwaad

voor de zijnen, als voor haar, wil doen medewerken ten goede, en die – vergunt ons het woord – het op zijnen tijd voor hen opneemt. Hij kent u beter, miskende, dan zoovele menschen u kennen, die alleen wat voor oogen is aanzien en vaak naar den bekrompensten maatstaf hun oppervlakkig oordeel bepalen. Zijt gij van zijne vrienden, Hij heeft, als Koning van het Godsrijk verhoogd, ontelbare middelen om den vloek der boosheid te verkeeren in onschatbaren zegen. Hij versmaadt ook het nederigst offer niet, dat de hand der liefde Hem wijdt, en voor al, wat het geweten getuigt, dat gij waarlijk om zijns naams wil verrigt hebt, biedt Hij u het genadeloon zijner volkomen' goedkeuring aan. Op zijnen tijd laat Hij, waar men u grievend onregt heeft aangedaan, uw regt als de middagzon voortkomen, en vergeet in geen geval den arbeid der liefde, die in zijnen naam werd bewezen. Eene hoogere onsterfelijkheid, dan die Hij voor deze wereld aan den naam van MARIA verbond, zegt Hij voor eeuwig zelfs aan den geringste uit zijne vriendenrei toe. Onder zijne bescher-

ming gedekt als met een ondoordringbaar schild, moogt gij gerust uwen weg gaan, al ware het zelfs onder een regen van giftige pijlen der boozen. En ontmoet gij Hem eenmaal aan den hemelschen maaltijd daarboven, het dankoffer voor uwe verlossing in handen, gij moogt er op rekenen, Hij zal u als de zijnen belijden voor den Vader en de Engelen Gods!

Onschatbare vriendschap van JEZUS dan, weldadiger, naarmate wij haar oplettender gadeslaan! Slechts ééne vrees zou haar genot kunnen stooren, de vrees, dat zij vergankelijk zijn kon. Maar dat zij het althans van JEZUS' zijde niet is, hoe blijkt het, wanneer wij wederom in het huisgezin van Bethanië opmerken, hoe Hij zijne vrienden onwankelbaar bijblijft. De maaltijd bij SIMON is afgelopen, de intogt in Jeruzalem gehouden, de laatste week van des Heeren vernederd leven begonnen. Dagelijks is Jeruzalem het schouwtooneel van een strijd tusschen Hem en zijne vijanden, die zijne ziele bedroeft.

Dagelijks – maar wat aanschouwt gij tegen den avond? Ziet, als de nacht zijnen sluijer over het aardrijk gespreid heeft, dan ontmoet gij dag aan dag een dertiental Israëlitische mannen, die langs den stillen landweg altijd in dezelfde rigting zich uit de hoofdstad verwijderen. Gij hebt reeds den Heer met de twaalve herkend, die in Bethanië, en waar anders dan onder het gastvrij dak van LAZARUS, inkeeren, om daar den nacht te vertoeven. Nog zijne laatste rustige uren verdeelt de Heer tusschen het eenzaam gebed op den Olijfberg en den kleinen kring zijner vrienden (1). Den woensdag voor zijnen dood brengt Hij, naar het schijnt, geheel te Bethanië door; Hij verlaat het niet, eer Hij de Paaschzaal in, den lijdensnacht tegengaat. Met MARIA's zalve besproeid, ziet Hij de ure der begrafenis tegen, en wat van zijne discipelen geldt, het kan, zonder eenige beperking ook van dezen vriendenkring gelden: „ gelijk Hij de zijnen, die in de wereld waren, liefgehad heeft, zoo had Hij ze lief tot den einde” (2).

(1) Matth. XXI: 17. Marc. XI: 19, 20. Luc. XXI: 37.

(2) Joh. XIII: 1.

Verschijnt Hij ook na zijne opstanding niet opzettelijk aan dat enkel gezin, wie betwijfelt het, of ook zij waren mede bedoeld in den lastbrief: „zeg aan mijne broederen, dat Ik opgestaan ben van de dooden” (1), en ze zijn straks mede, op zijn bevel, naar Galilea gereisd, om daar op den berg met meer dan vijfhonderd broederen Hem in den glans zijns nieuwen levens te zien (2)? – Gij ziet het, mijn lezer, de vriendschapstrouw van den Heer is onwrikbaar, en evenmin zijn naderend lijden als zijn heerlijk herleven kon de banden verscheuren, die Hem aan dezen vriendenkring bechtten. Kunt gij hetzelfde ook van uwe vrienden beweerden, dienaars der wereld? Ja, in den tijd des voorspoeds zijn zij talrijk en trouw, maar komen voor u nood en gevaar, uwe vrienden snellen op dezelfde vleugelen weg, waarop uw aardsch geluk is verdwenen. Toen men te Jeruzalem beraadslaagde, of men mogelijk ook LAZARUS dooden zou (3), toen

(1) Joh. XX: 17 verg. Matth. XII: 50.

(2) Matth. XXVIII: 7 en 16, verg. 1 Cor. XV: 6.
Beide verschijningen zijn hoogstwaarschijnlijk dezelfde.

(3) Joh. XII: 10.

lees ik niet, dat er wederom Joden kwamen om MARIA en MARTHA te troosten. Niet ten onregte heeft men de vriendschap der wereld vergeleken bij het muildier van ABSALOM, dat zijn meester verlaat in den nood, waar zijn hoofd tusschen de takken beklemd was (1). Maar al blijft u ook de ervaring van zoo grievende ontrouw gespaard, ach, hoe arm is de mensch, die slechts menschen tot zijne vrienden bezit! Tijd en afstand scheuren weldra de banden van één, door gevoel of gewoonte geknoopt; een verbond, dat voor jaren gesloten scheen, wordt vaak na weken vernietigd, en al blijft het ook levenslang vast, wie door geen hoogere banden vereenigd waren, zien elkander gewis ééns voor het laatst, dan, wanneer de verstijfde hand tot een sprakeloos afscheid gereikt wordt. Daar staat gij dan alleen, vriend dezer wereld; dikwijls dan het minst ondersteund, als gij aan een warme vriendenhand de meeste behoefte zoudt voelen; alleen, zonder veerkracht in u zelve, zonder raad van de menschen, zonder

(1) 2 Sam. XVIII: 9.

hope op God – neen, niet zonder hope op God, als JEZUS uw vriend is geworden! Hij blijft bij, wat ook voor en rondom, ja zelfs wat ook van tijd tot tijd in de zijnen verandert. Is het, omdat zij zoo trouw, zoo volkomen, zoo onverbrekkelijk zich met Hem vereenigd be-
toonen? Dat weet gij beter, mijn christen, die gedurig de aanklagt van uw geweten ver-
neemt over zooveel zwakheid en struikeling, als ook bij de innigste verkleefdheid aan dezen vriend u ontsiert. Neen, niet omdat LAZARUS zoo braaf, en omdat MARIA zoo vroom, en omdat MARTHA zoo altijd dienstvaardig was, blijft de Heer woord en trouw aan hen houden, maar omdat Hij de Onveranderlijke en Waarachtige is, die niet laat varen het werk zijner handen. Niet omdat Hij van u zoo veel vreugde beleeft, opregte, maar zwakke discipelen, blijft Hij uw vriend zich betoonen, maar integendeel, omdat Hij in u zooveel verkeerdheid en ellende ontdekt, waarvan Hij weet, dat gij nimmer verlost worden zoudt, zoo Hij de hand van u aftrok. En juist omdat de grond der betrekking niet in uwe

verdienste, maar in zijne genade gelegen is, moogt gij ook voor de toekomst verwachten, geloovigen, dat Hij, die u hier tot zijne vrienden verhief, u nimmer het woord zal doen hooren: „ik heb u nooit gekend.” Hij bewaart de zijnen in en door het geloof, en telkens komt Hij bij vernieuwing tot hen, gelijk Hij in die laatste week dagelijks naar Bethanië ging, om die zwakke, teedere plant aan wasdom en kracht te doen winnen. Scheidde Hij eenmaal lichamelijk van LAZARUS, MARIA EN MARTHA, weinige uren eer zij Hem aan het kruis zouden zien bloeden en sterven, „naar zijne Godheid, majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van ons (1).” En op de groote vergadering van alle verlostten op dien berg, waar JEZUS al de zijnen te zamen bescheiden heeft, wordt niemand gemist, wien in waarheid de getuigenis gold: „zij hadden JEZUS lief, omdat Hij hen eerst liefgehad heeft.”

Een laatste trek, en de bekoorlijke schil-

(1) Heidelb. Catech. antw. 47.

derij is voltooid. Nog eenmaal zien wij den Heer in Bethanië, het is in de ure der hemelvaart. „Hij leidde hen uit tot aan Bethanië” (1) zoo lezen wij van den Heer met de elve, en wij gevoelen het, hooger kon Hij de woonplaats zijner vrienden niet eeren, dan door juist haren omtrek tot schouwtooncel te maken zijner heerlijke, hemelsche krooning. Met wat oog mag Hij toen het nederig dak hebben aangestaard, dat Hem zoo vaak tot verblijf- en schuilplaats verstrekt had? Gewis kon Hij ook daarvan scheiden met onverdeelde voldoening en vrede, want wat er ook in die woning was gebeurd en veranderd, sinds Hij er den eersten voetstap gezet had, de bewoners bleven juist in en door Hem onafscheidelijk te zamen en met al de zijnen vereenigd. MARIA en MARTHA, wat geheel onderscheiden' karakters! Het PETRUS- en het JOHANNES-karakter in twee zusters vereenigd in al zijne diepte in kracht, en naast deze weder LAZARUS, ongetwijfeld dierbaar aan beide, en toch weer van beide verschillend. Maar waarin zij ook

(1) Luc. XXIV: 50.

verre van, ja tegenover elkander staan, de CHRISTUS is het middelpunt, waarin zich alle verscheidenheid oplost, en zoo voortaan de liefde bestendig onder dat vreedzaam dak heeft gewoond, zij was te reiner en rijker, omdat het natuurlijk gevoel was geheiligd door gemeenschappelijk geloof in den Heer. De geschiedenis meldt ons verder van Bethanië niets; de wolk van den hemelvaartsmorgen neemt ook dat plekje weg uit ons oog. Niet onmogelijk is het, dat LAZARUS, als toonbeeld van des Heeren levenwekkende kracht, nog een langen tijd heeft geleefd, en ongetwijfeld zijn MARIA en MARTHA ten einde toe aan de beste keuze getrouw gebleven. Maar het zij de aardsche band, die hen aan elkander verbond, reeds vroeg of eerst spade geslecht is, zeker zijn zij thans daarboven nog even innig, neen, eindeloos veel vaster vereenigd, dan toen zij hier te zamen rondom den Meester zich schaarden. Dit is toch de gezegende kracht der vriendschap van JEZUS, dat zij ook de meest verschillende karakters verzustert, en de zijnen zamenvoegt tot één geestelijk

huisgezin, waarvan Hij het levende hoofd is. Zijt gij, leden van één geslacht, te zamen vrienden van JEZUS, gij hebt dan één punt, waarin bij alle verschil van gaven, gedachten, bedoelingen, uwe harten elkander ontmoeten; gij reikt elkaar, als aan den voet van zijn kruis, de hand der broederschap toe, en ligter valt het u, nevens elkander den weg door het leven te gaan, omdat gij niet slechts voelt, waarin gij verre uiteenloopt, maar ook weet, waarin uwe ziele te zaam stent. Ja waarlijk, de vriendschap van en met JEZUS, zij is, „dat krachtige cement, dat harten bindt als muren breken, tot puin in 't end.” Ach, hoe vaak worden wij weemoedig gestemd, als wij op zoovelen het oog slaan, die tot den Heer in ééne betrekking des geloofs zijn geplaatst, en toch, om strijd van meeningen, niet slechts over ondergeschikte punten, maar ook over belangrijke waarheden gedurig verder uiteenloopen, in plaats van tot elkander te naderen. Doch, wanneer wij dan vragen, waar de hoogere overeenstemming bij zoo groote verscheidenheid nog eindelijk gevonden kan

worden, dan zien wij alleen in de liefde van JEZUS den tooverstaf, die eenmaal toch de schapen van zoo verschillende stalling tot ééne kudde vergaderen zal. En aan allen, die ons naar het groote geneesmiddel vragen tegen verdeeldheid en verwijdering, die groote kwaal onzer ceuw ook onder geloovige christenen, weten wij, met het oog op Bethanië, slechts dezen raad te doen hooren: staat er naar om allen te zamen door een levend geloof vrienden van JEZUS te worden, en laat er voorts onder u geen andere naijver zijn, dan wie het innigst met Hem verbonden blijven en het meest Hem zijne liefde zal toonen. Dan, het kan niet anders, christenen, dan ontmoet gij elkander op een grondgebied, waarop gij gelijkelyk te huis zijt; dan neemt zijn Geest, die in allen leeft, de giftige zaden van twist en wantrouwen en verwijdering weg; dan kúnt gij elkander niet meer verdenken en verdoemen, omdat één heilige broederband u aan elkander en aan den Eerstgeborene onder vele broederen hecht. O kom nader, zalige

ure, dat geheel de gemeente der verlost en één huisgezin van Bethanië wordt!

Als een zevenkleurige lichtstraal heeft de vriendschap van JEZUS voor onze oogen geschitterd. Waar, meent gij, dat die lichtstraal doordringen moet? Zij moet haar glans verspreiden over hart, huis en hemel. Met Bethanië voor den geest zal het ons niet moeilijk vallen, ten slotte ook in deze een blik te slaan.

Uw hart, mijne lezers, wat heeft het gezegd bij de voorstelling der naauwe betrekking, waarin de Heer tot Bethanië stond? Niet moeilijk kan het ons vallen, een oordeel over ons zelve te vellen, waar wij ons tegenover dit huisgezin plaatsen. Ziet, allen belijden wij dien hooggezegenden naam, die voor LAZARUS en zijne zusteren het welluidendst klonk van alle namen op aarde. Wij weten meer van den CHRISTUS dan zij, die gewis van aardschgezinde verwachting niet vrij waren

en slechts een deel zijner geschiedenis kenden. Sommigen onzer rijken hebben meer aan zijne armen gegeven, dan de driehonderd penningen, die MARIA mogelijk voor haren Nardus betaald had. En toch, zou de vrees zoo geheel onnatuurlijk zijn, dat onder de groote schare, die naar den naam van JEZUS zich noemt, het aantal zijner opregte vrienden betrekkelijk klein is? Maar ach, hoe groot is het onderscheid tusschen de gezindheid, die wij in dit huisgezin waarnemen, en die wij bij velen om ons henen, indien maar niet bij ons zelve ontdekken! Dat drietal, het heeft in waarheid God lief boven alles, want het eert Hem, dien de Vader gezonden heeft. En gij dan, die u in de dienst van zonde en wereld zoo recht op uwe plaats kunt gevoelen, al leeft gij nog geheel buiten Hem, in wien alleen de fontein van leven en zaligheid is? Dat drietal het heeft JEZUS lief met eene innigheid, die hen getrouw doet blijven aan Hem en zijne zaak, al staat tegen Hem schier geheel Jeruzalem op. En gij dan, die nog niet zeggen kunt, dat uw harte heentrekt naar Hem; die

u zijner schaamt, zoodra de wereld zijn Evangelie bespot; die wel om eigen voordeel of menscheneer, maar nooit om zijnentwil iets doet of iets laat? Dat drietal, het heeft elkander lief met eene tederheid, die evenmin door MARTHA'S voorbarigheid als door LAZARUS' dood wordt verbroken. En gij dan, die elkander belaagt, beledigt, belastert, en reeds in uwe kille liefdeloosheid het blijk toont, dat gij nog in geenen deele uit den dood zijt overgegaan in het leven (1)? Dat drietal, het heeft zichzelven te lief, om zich aan de gemeenschap met den Heer te onttrekken, en alzoo zich eeuwige schade te doen: geen LAZARUS had JEZUS en KAJAPHAS gelijktijdig in zijne woning ontvangen. En gij dan, die op twee gedachten blijft hinken, en nog zoo weinig oogen hebt voor uw waarachtig geluk, dat gij telkens weer de vriendschap der wereld boven de goedkeuring van CHRISTUS verkiest? Helaas, hoe staan daar die drie eenvoudige vlekbeuoners als getuigen op tegen

(1) 1 Joh. III: 14.

honderden onzer, en kwam LAZARUS ten tweeden male weer uit zijn graf, aan hoevelen zou hij het kunnen hoodschappen: gij zijt nog geen vrienden van den besten vriend, dan in naam! „Die mijne geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die mij liefheeft” sprak JEZUS (1), maar – is ook het tegendeel niet even waarachtig? Verstaat ons wel, wij beweeren niet, dat gij door de voetstappen van dit drietal te drukken, de vriendschap van den Heer kunt verdienen. Zij is en blijft eeuwig eene vrije genadegave, maar hoe zoudt gij vatbaar zijn om haar te ontvangen, zoo gij haar niet eenmaal ernstig begeert, en in alles het tegenovergestelde vertoont van den geest, die in het huisgezin van Bethanië heerschte? Och of de aanblik van dit voortreffelijk drietal veler gemoed met eene heilige jaloersheid vervuld had, om deelgenooten van hun onschatbaar voorregt te worden! En, welk een voorregt, wat voor allen onmisbaar is, het is ook voor allen verkrijgbaar. Wij mogen het verkon-

(1) Joh. XIV : 21.

digen, niet slechts aan den uitnemendsten, maar ook aan den diepstgezonkenen onder u: JEZUS biedt u al die vriendschap en liefde, die Hij aan dit drietal betoonde; Hij wacht niet, tot gij u zijne vriendschap eerst zult hebben waardig gemaakt, Hij begint met te vragen naar u; Hij heeft u lief, u, zondig mensch, die zoo dikwijls uzelf verachten moet. En het groote bewijs, neen, het is niet in dit huis te Bethanië, het is in zijnen digten omtrek te vinden. Daar, op weinige schreden afstands van LAZARUS' dak, was de olijvenhof, waar zijne ziele geperst werd voor u; iets verder daarbuiten Golgotha, waar Hij in den dood gegaan is voor u; iets digter nabij de Olijfberg, waar Hij verhoogd is aan des Vaders rechterhand om te leven en te bidden voor u! Dat alles wist nog het huisgezin van Bethanië niet, toen het voor den Heer het hart ontsloot: zult gij het weten, het zeggen te gelooven zelfs, en echter koud voor Hem blijven? De Heer eischt niets van u, dan dat gij de hand, die Hij u uit den

hemel toereikt, zult aangrijpen, en zonder aarzelen geheel het hart daarin leggen. Uw hart, kent gij iets onreiners, en iets onrustigers tevens? En dat bezoedelde hart wil Hij aannemen, dat onstuimige hart met zijnen vrede vervullen. Zult gij het Hem nog langer, zult gij het Hem nog één oogenblik weigeren? Weigeren, gij kúnt het, helaas; gij deedt het welligt reeds lang, maar wat geeft het u anders, dan eene onrust, eene ledigheid, eene armoede daarbinnen, die onbeschrijfelijk is? Mijn medezondaar, het is nu eenmaal niet anders. Uw hart is voor CHRISTUS geschapen, en zoolang het niet aan CHRISTUS gegeven is, zwerft het overal als een bedelaar om, hier vragende om verstrooiing, daar om vertroosting, elders om liefde, en — overal vergeefs naar rust en geluk. Schenkt het vrijelijk weg aan het dierbaarst schepsel op aarde, na het zaligst genot zal een namelooze ledigheid wederkeeren, en dat gevoel zal de zucht u ontlokken: dát is toch het ware nog niet, mijn hongrig hart vraagt andere, betere spijs. Welnu,

dat andere, dat betere, dat ware, dat gij
 behoeft, het is in JEZUS te vinden, die met
 Goddelijke Almagt, liefde en trouw de schat-
 kameren uwer ziel alleen en geheel kan ver-
 vullen. Jonge menschen, men zegt, dat gij
 meer dan anderen gevoelig zijt voor liefde en
 vriendschap; ziet, hier is de zielevriend, wien
 gij alles kunt vertrouwen en vragen; Hem
 moet gij als uwen vriend en vertrouwde be-
 zitten, of — de profetie uwer toekomst is in
 een drietal woorden begrepen: eerst bedwel-
 ming, dan teleurstelling, eindelijk wanhoop.
 Kiest dan, kiest allen het goede deel, dat
 Bethanie's huisgezin koos: het is het éénige,
 dat niet weggenomen zal worden, als de aarde
 met al hare vriendschap voorbijgaat. Kiest,
 onverwijd, onverdeeld, onberouwelijk, en —
 bidt den Heer, dat Hij zelf uw hart veroveren
 moge door de zachte kracht zijner liefde!

Of zegt gij: ik ben een vriend van den
 Heer? Ten tweedenmale een blik in den
 spiegel, maar tegelijk een oog op uw huis,

mijne vrienden! Immers, de vriendschap met JEZUS, wij hebben het heden gezien, maakt de woningen, waarin zij zetelt, tot eene woonstede des H. Geestes. Ik stel mij voor, dat de Heer andermaal op aarde verscheen, en het land goedgeoede doorging. Gewis, 't zou Hem nóg niet ontbreken aan stemmen, die tot zijne eere weerklonken, aan volgeluigen, die zijne voetstappen drukten. Maar, wanneer Hij nu eindelijk eene plek wilde uitlezen, waar Hij, als vertrouwde huisvriend, een weinig kon uitrusten, zou Hij er vele woningen toe geschikt en ingerigt vinden? Wat al verblijven, waarvan Hij het stof weder van de voeten zou schudden, nadat Hij pas den dorpel betreden had! Hier zou Hij een huis zien geopend, waar men heet prijs te stellen op zijne gemeenschap, maar Hij zou opmerken, dat de bewoners op den rustdag des morgens godsdienstige opleiding, des avonds dartele afleiding zochten, of in de dagen der week den eenen avond aan ernstige overpeinzingen, den anderen aan dartel zingenot

wijdden. „Hier kan ik niet blijven,” zou Hij zeggen, „hier dient men God en de wereld openlijk of heimelijk zamen.” Daar zou Hij een huisgezin vinden, waarvan verschillende leden Hem zouden toeroepen: „Heer, gij weet dat wij u liefhebben,” maar waar de een zegt: ik ben van PAULUS, en de ander: ik van APOLLOS, en de derde: ik van CEPHAS, en de vierde: ik meer dan die allen, van CHRISTUS, en waar de dochter tegen de moeder, de zuster tegen de zuster tweedragtig is. „Hier kan ik niet blijven,” zoo zou Hij herhalen, „hier wordt de liefde, de band der volmaaktheid gemist.” Ginds weder zou Hij eene nijvere huismoeder aantreffen, bezig met veel dienens, maar voor gasten, die alles eer, dan zijn bijzijn begeeren zouden, en nogmaals zou Hij moeten opstaan en zuchten: „hier kan Ik niet blijven, want Ik vond wel MARTHA'S zorgen, maar geen MARIAGeloof!” Elders — maar ik ga niet verder voort op dien toon. Aan uw geweten laat ik de taak, om u op zooveel in uw dagelijksch leven te wij-

zen, dat u niet aanbeveelt, maar aanklaagt bij Hem. In zijnen naam roepen wij een iegelijk op, die zich onder zijne vrienden wil scharen, om niet slechts uit zijn hart, maar ook uit zijne naaste omgeving alles te verwijderen, wat zich, als een onreinen zuurdeessem met CHRISTUS, het hemelsche brood onmogelijk vereenigen laat. Met aandrang wekken wij u, om ook bij de kleinste dagelijksche taak niet te vergeten, wiens oog onzichtbaar u gadeslaat, en ook in de grootste huisselijke zorg tot JEZUS de toevlugt te nemen, gelijk de zusteren Hem uit Perea ontboden (1). O zalig wij, zoo ons huisgezin eene kleine huisgemeente mag heeten, waar de vader priester en aller hart een altaar der dankzegging is. Zalig wij, indien onder onze huisvrienden de Heer in waarheid eene eerste plaats heeft verkregen, en wij voorts in zijnen naam met woord en daad ons verzetten tegen een onheiligen tijdgeest, die alle huisselijke vroomheid voor dweeperij, en alle stichtelijk gesprek voor

(1) Joh. XI: 4.

onverdragelijk kwezelen uitmaakt! Vrienden van JEZUS, laat het in vollen nadruk uw zinspreuk zijn: „aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heer dienen.” Ach, indien het daartoe niet komt, indien uw dagelijksch leven in dagelijksche tegenspraak is met wat uwe lippen belijden, voorwaar, voorwaar, al werdt gij door de wereld als vaders der geloovigen of Engelen des hemels begroet, uw geloof is een klinkend metaal, eene luidende schelle geworden. Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar dit woord zal geenszins voorbijgaan: „gij zijt mijne vrienden, zoo gij doet, wat Ik u gebiede!” (1)

Onvolkomen en bezoedeld, ik weet het, zal het hier wel tot den einde toe blijven. Maar van Bethanië rigt zich het oog des Christens hoopvol ten hemel, waar hetgeen ten deele was, geheel zal te niet gedaan zijn. Waarbij toch zouden wij het Vaderhuis in den hemel beter kunnen vergelijken, dan bij een

(1) Joh. XV: 14.

Bethanië des vredes en der liefde, waarover de zegenende handen des Heeren onophoudelijk uitgebreid zijn? Ja, daar is het groote huisgezin, waar Hijzelf huisvriend en dischgenoot is en zijne verlost en onthaalt, gelijk Hij zich hier door zijne vrienden onthalen liet, maar een Bethanië, zonder grafspelonk er nabij, zonder Getsemané in het somber verschiet, zonder JUDAS aan den gastvrijen disch. Een Bethanië, waar tallooze MARIA'S zijne voeten dankbaar omknellen, waar de MARTHA'S hare zorgen vergeten zijn, en de LAZARUSSEN door geen ziekte bedreigd, door geen dood meer van de hunnen gescheiden worden. Lezers, wenscht ook gij lid te worden van dat volmaakte, hemelsche huisgezin? Nog is er plaats; de Heer is heengegaan om den zijnen plaats te bereiden; waar Hij henen ging, weet gij, en den weg weet gij, indien gij zijn Evangelie gelooft. De weg naar het hemelsch Bethanië loopt voor u regelregt langs Golgotha's kruis. Komt dan, gij allen, die derwaarts henen wilt gaan, als zondaars daar

nedergeknield, opdat gij als geregtvaardigden opstaat; daar uwe natuurlijke vijandschap tegen God, uwe ingewortelde liefde tot de wereld beleden en den Heer gesmeekt, dat Hij zelf door zijnen Geest tot zijne echte vrienden u vorme! Zijn Evangelie bepeinsd, aan zijne erkende vrienden u aangesloten, afgelegd en bestreden wat uw omgang met Hem nog maar al te zeer in den weg staat, en waar gij veel uit liefde tot Hem moet verzaken, alles van zijne genade en de liefde des Vaders verwacht! In het geloof en de liefde volhard, waaraan zijne vrienden vooral onderkend worden en toegezien, dat er steeds minder stof zij om aan u het beschamend verwijt te doen hooren: „is dát uwe weldadigheid aan uwen vriend?” (1) Als gij dan op uwe laatste sponde ligt uitgestrekt, men zal ook voor u kunnen bidden: „Heer, ziet, dien gij liefhebt, is krank,” en is de krankheid ten doode, de Heer zal ook van u getuigen kunnen, dat het zijn vriend, zijne

(1) 2 Sam. XVI: 17.

vriendin is, die slaapt. Ook u zal Hij opwekken, maar als zijn oog het uwe ontmoet, die aanblik zal u geen bange vrees, maar onbeschrijfelijke zaligheid instorten. Het zal voor u, gelijk voor Hem, in den volsten zin des woords, een ander Bethanië wezen, maar geen Bethanië, waarin men, als de Heer in het aardsche, overnacht, want — aldaar zal geen nacht zijn!

Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
Des Heilands woorden zijn gewis;
't Faalt aardschen vrienden vaak aan krachten,
Maar nooit een' vriend als Jezus is:
Wat zou ooit zijne magt beperken?
't Heelal staat onder zijn gebied,
Wat zijne liefde wil bewerken,
Ontzegt Hem zijn vermogen niet.
